

DE NIEUWE LICHTING

In deze rubriek geven we carte blanche aan een (jonge) curator om het werk van een kunstenaar naar eigen keuze voor te stellen. Evelyn Simons (*1989), artistiek directrice van Fondation CAB in Brussel en freelance curatrice (onder meer bij Ballon Rouge Collective), over de in Brussel gevestigde Amerikaanse kunstenaar David Bernstein (*1988, San Antonio, Texas).

Meeting David Bernstein

“We kunnen afspreken in mijn atelier, bij mij thuis, of in de sauna”, stelt David Bernstein voor als we per mail een afspraak maken voor een studiobezoek. Uiteraard kies ik voor de sauna. Na wekenlang goed weer, ontardt Brussel net op de al stresserende dag van de beslissende WK-match tussen de Rode Duivels en ‘Les Bleus’, in een grijze, drukkende en deprimerende plek. Reden genoeg om betere oorden op te zoeken.

Evelyn SIMONS

David parkeerde zijn sauna – gehuisvest in een omgebouwde Fiat Multipla, non-stop Sun Ra soundtrack inclusief – in het Amerikaans Theater op uitnodiging van kunstenaar Martin Belou, die er wat verder zijn jacuzzi heeft staan. Wanneer David me bij aankomst koude thee met rozenknopjes en verbena aanbiedt, en de geur van eucalyptus en pijnbomen me vanuit de sauna aanlokkelijk bedwelmt, blijkt het zintuiglijke al snel cruciaal in de praktijk van de Texaanse kunstenaar.

Terwijl we, samen met nog enkele andere gegadigden (waaronder de in Brussel gevestigde Colombiaanse kunstenaar Juan Pablo Plazas, met wie David een performance voorbereidt) in de sauna ontgiften, vertelt hij over zijn fascinatie voor de Fiat Multipla, die reeds geruime tijd een prominente rol in zijn werk speelt.

Sinds 2014 raakte hij helemaal in de ban van de afzichtelijke, maar praktische en degelijke familiewagen. Die werd het onderwerp van een reeks tekeningen – daarin beeldde David gelukkige gezinnen bij de auto af, in een haast stripfiguur-achtige esthetiek. Toen hij tijdens zijn periode aan de Van Eyck Academie in Maastricht een productiebudget ter beschikking gesteld kreeg, kon hij eindelijk een tweedehands versie van deze vleesgeworden knullige Wall-E op de kop tikken. De aankoop werd al snel gedeeld gemeenschappelijk goed en zo drong de intussen tot ‘Mama’ bekroonde auto binnen in het leven en de artistieke praktijk van David en diens medestudenten in Maastricht. Met vrienden nam hij er zelfs een album in op, ‘A2’, met allemaal liedjes over de stadnamen die je tegenkomt onderweg van Maastricht naar Amsterdam. De meezingers werden vervolgens ook effectief opgevoerd in de wagen, op de Van Eyck Open Studio, waar-

Evelyn Simons, David Bernstein en Yacoba Corral Davalos (v.l.n.r.), foto Jean- Pierre Stoop

bij enkele luisteraars effectief konden plaatsnemen in de wagen, voor een erg intiem concert – het blijft natuurlijk een krap gebeuren.

Na verloop van tijd kristalliseerde het idee voor een nieuwe lottbestemming voor ‘Mama’, vanuit een fantasie om naar Sun Ra te luisteren in de sauna. Enkele Youtube-tutorials voor het bouwen van je eigen sauna later vond ‘Sauna’ het levenslicht. Het idee bestaat eruit om een ontmoetingsplek te creëren waar mensen op een andere manier met elkaar interageren (een rode draad in heel Davids oeuvre), en waar men zich, net door deze interactie, geconfronteerd weet met zichzelf. We babbelen honderduit over de zomerplannen, terwijl de sauna-momenten met intense opgietsessies onderbroken worden voor verfrissende buitendouches. Helaas verliezen we de tijd uit het oog, en zie ik me genooddakt om meteen terug in de stress te duiken, en met een peperdure Uber via de ring naar de andere kant van Brussel te snellen voor de match.

Objecten

Bij ons tweede bezoek word ik uitgenodigd om plaats te nemen op Japans aandoende geweven platforms, waarop een reeks aantrekkelijk plastische en haast seksuele objecten uitgesteld staan. ‘Obsessys’ is een project waarmee David van start ging in 2017, dat door zichzelf omschreven wordt als “objects for touching and talking”. Samen met de kunstenaar, ‘master of ceremony’ van dienst, gaat de toeschouwer in dialoog met de objecten door ze aan te raken en herinneringen of andere associaties bloot te leggen. Een botanisch gedroogde

peulvrucht brengt me terug naar Senegal, waar de mangrove-oesters in het vuur worden gerookt. Een zwart-witte afgeronde kegel in plastic en porselein verplaatst me naar mijn moeders apotheek, waar ik over de werkbank mee keek hoe chemicaliën verpulverd werden in gladde witmarmere vijzels. Iets wat lijkt op een uitschuifbare zelf-gefabriceerde ‘jad’ (een bladwijzer waarmee uit de Thora wordt voorgelezen in de synagoge) herinnert me plots aan een verlengbare vork die ik met een jeugdvriend deelde op de middelbare school, en waarmee we niet geheel onopvallend eten uit andermans borden prikten.

Davids praktijk – of ze zich nu uit in sculptuur, installaties, of interactieve performances – speelt telkens met humor, ironie en gastvrijheid, maar verwacht tevens de grenzen tussen fictie en realiteit

David deelt ook op zijn beurt zijn achterliggende verhalen bij de voorwerpen, waardoor we plots erg veel over elkaar te weten komen. Het is interessant om te zien hoe het protocol van smalltalk middels dit werk genadeloos wordt omgegooid, en hoe het werk een loopje neemt met de sociale codes van discretie of vertrouwelijkheid. Eens je er midden in zit, is het haast zonde om de kans dit soort authentieke uitwisseling, met schijnbaar triviale anekdotes met een wildvreemde, aan je voorbij te laten gaan.

Davids praktijk – of ze zich nu uit in sculptuur, installaties, of interactieve performances – speelt telkens met humor, ironie en gastvrijheid, maar verwacht tevens de grenzen tussen fictie en realiteit. Onder deze toegankelijke bovenlaag, ligt een hele bagage aan associatief onderzoek dat de domeinen van de psychologie, antropologie, sociologie, mythen en religie bestrijkt, waarin taal, woordspelletjes en etymologie een grote rol spelen. Bijvoorbeeld: hij beschrijft zijn universum zelf als een ‘knullig maar meditatief proces van thinging (thinking with things), waar de studio de Stew-Dio wordt, of God’s Stew (want dio betekent god in het Italiaans). Het is een heilig en magisch brouwsel waar fysieke en mentale ideeën traag geaard worden tot delicioze kunstwerken.’

Haast als een magiër bouwt hij gestaag een collectie rekvisieten uit, gestructureerd in verschillende verzamelingen of langdurige projecten zoals bovenvernoemde ‘Obsessys’ of de ‘Spatula Series’ (sinds 2011). In dit project grijpt hij terug naar een spel bedacht door Donald Winnicot, een psycholoog uit de 20ste eeuw, waarbij kinderen een spatula voorgeschoteld krijgen. In een verder lege context,

wordt de spatula al snel een drager voor de verbeelding van het kind, dat er bijvoorbeeld een vliegtuigje in ziet, en zich vervolgens de mogelijkheden inbeeldt die dit voertuig met zich meebrengt. Het ogenschijnlijk nietszeggende voorwerp wordt een verlengstuk dat onze imaginatie uitstrekt tot onontgonnen gebied, waar het welig kan tieren in onbewuste associaties en fascinaties.

Slim Denken

David kruipt van tijd tot tijd ook in zijn alter ego Slim Denken, die de tagline ‘a cosmic cowboy transcendental meditation leader / conceptual salesman’ draagt. Slim Denken is tevens vertegenwoordiger van diens eigen uitvindingen, waaronder ‘Nappezoid’ (2016-2017), een app die de gestage kapitalistische corruptie van de sharing economy uitvergroot, door Airbnb-gewijs je bed te laten aanbieden per uur, eerder dan per nacht. Het werk vertrekt van Vincent Van Gogh als archetypen van de lijdende, straatarme kunstenaar – in de performance aanwezig middels een kopie van een Chinese kopie van een kopie van een Japans houtblok van de Nederlandse schilder. Een moduleerbare ring van 24 trapezen houtblokjes dient als tool om Slim Denkers geniale idee aan de man te praten.

‘Van Gogh will not Van Gogh away any time soon, but you know what will: opportunities to invest in future applications. So allow me to Neo-liberate your minds, as I present Nappezoid! A napping app. It’s like Airbnb, but with an extra B for better. Why rent out your bed for 1 person for an entire day, when you could have 3 people stay for 8 hours each, or 8 people for 3 hours each, or 48 people for 30 minutes each!’

Voor ik weg ga, vraagt David me nog om een gunst, terwijl hij een klein notitieboekje bovenhaalt. Om onze handen te tekenen terwijl die elkaar op de één of andere manier ontmoeten. Terwijl ik nadenk over een handgebaar dat ik wel eventjes kan uithouden, vervalt ik meteen weer in een moment van oversharing en geef ik toe hoe ik soms kleine claustrofobische paniek-aanvallen moet onderdrukken wanneer mijn lichamelijke aanwezigheid nauwlettend in de gaten wordt gehouden door anderen. Weer lukt het hem om met dit soort onverwachte gebaren een soort vertrouwelijkheid te creëren waarbij alle bekentenissen mogelijk zijn; waarbij niets beoordeeld maar eerder met een warme en goedbedoelde interesse onthaald wordt – de gesprekspartner in kwestie bevestigend en aanmoedigend in diens eigenheid en persoonlijke verhaal.

juli-augustus 2018, Brussel
www.yesyesdavid.com/

David Bernstein, ‘Let there be Multipla’, 2015, ink on paper

